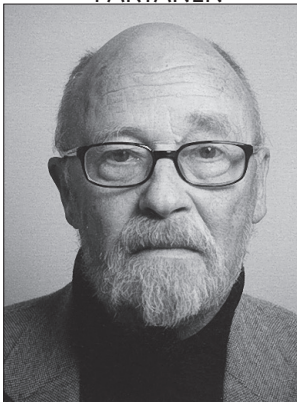

PARTANEN

Säännöllinen YP:n lukija ei voinut olla viime syksynä huomaamatta Juha Partasen kolmen jutun sarjaa. Jutut ilmestyivät Ajassa liikkuu -osastossa otsikoilla Kävelykeppi (4/05), Tupakoitsijan tunnustuksia (5/05) ja Musiikki (6/05). Partasen tekstit olivat päiväkirjamerkinnän, esseen ja kolumnin välimaastossa, mutta niiden tuolla puolen eli niin omaperäisiä, että ne saivat runsaasti kiittävää palautetta. Nyt näitä Partasia tulee lisää, joka numerossa tämän vuoden ajan (ainakin), ja nyt niillä on tämä oma sivu. – Jos joku ei sattuisi tietämään, Juha Partanen on yksi ansioituneimmista ja nimekkäimmistä suomalaisista alkoholitutkijoista. Eläkkeellä Stakesista Partanen on ollut koko tämän vuosituhannen.

Takan ääressä

Katselen, kun liekit tuhoavat puuta, elävät siitä, siihen kätkeytyneestä voimasta. Olenko sadisti? En, sillä katoavissa liekeissä on elämä, ei kuolleessa puussa.

Olen joskus ajatellut tekeväni videon tulen elämästä: sen säkenistä, oranssiliekeistä, niiden käskiin takertuvista kielekkeistä, valkean herkästä hipiästä, sinisistä liekin aavistuksista, tulitanssin hiipumisesta, lämpöä hehkuvista kekäleistä, viimeisestä hehkusta tuhkan alla. Keinoni olisivat fokusointi, kiihdyttäminen, hidastukset. Haluaisin kirjoittaa konserton tulelle: alkuun ja loppuun iloisesti palavat nuotiot, hidas osa raikkaiden liikkuvien tulipisteiden ja tulimatojen kudesta, brandenburgilaisittain, finaali pursuamassa liekkien rätinää, turkkilainen marssi. Menuetia tuli ei tanssi.

Toisinaan tuli leimuaa, joskus se oikuttelee tai nuolee puuta nöyrästi; takan ääressä vallitsee topeliaaninen tunnelma. Tuli opettaa: Ei isokaan pölkkyy yksinään pala. Kerrotaan tarinoita, ajatellaan tarinoita.

Heitän tikun hehkuvaan hiilokseen. Miten hennolta ja yksinäiseltä se näyttää siinä palaessaan, pieni tulitikkutyttö.

Viskaan siihen tyhjän sikarirasian, se leimahtaa liekkeihin: MEHARIS BURNING on katastro-

fielokuva. Yksikään ei pelastu.

Gaston Bachelard (”La psychanalyse du feu”) esittää, että tulen ääressä asiaan kuuluu istua kynnärpäät polvien varassa, pää käsien välissä, Ajattelijan asennossa. Tulen ääressä vaivutaan ja kohotaan unelmointiin, sallitaan levon filosofian vallata mielen.

Voin kulkea halki historian, merkkitulina luke-mattomat nuotiot ja erätulet, joiden ääreen ihmiset ovat kokoontuneet, heidän juhlat kokkon-sa, ja polttorovionsa ja vihantäyteiset soihtukulkuensa; kulkea halki tulen historian, kulttuurin alkuun saakka. Alkavalle ihmiselle tuli oli magiaa, ihme. Siitä tuli hänelle, ja meille, rituaali.

Tulussa voin nähdä liekin ja puun, miehen ja naisen liiton, hingun, himon kuohunnaa ... kunnes tuli siintyy, liekit raukeavat, jää vain halun kaipuu. Tuli, kuten elämä, ei hevin irrota otettaan siitä, mihin se on tarttunut, se on kuin karkotettu koira, joka palaa lihan ääreen.

Tulussa on läsnä elämä ja kuolema. Elämän valloisa ja kuuma henkäys; tuhkanharmaa, hiilenmusta kuolema. ”Saatuasi kaiken oveluudella, rakkauden tai väkivallan kautta, sinun on luovutettava kaikki, sinun on kadottava” (D’Annunzio). Tuli on kuin vanhan ihmisen elämä. Tuli on kuin syksy.